

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 781/2013

zo 14. augusta 2013,

ktorým sa mení vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011, pokiaľ ide o podmienky schválenia účinnej látky fipronil, a ktorým sa zakazuje používanie a predaj semien ošetrovaných prípravkami na ochranu rastlín s obsahom tejto účinnej látky

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

(5) Úrad predložil 27. mája 2013 svoj záver o hodnotení rizika fipronilu pre včely ⁽⁶⁾.

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

(6) Úrad identifikoval pri ošetrovaní kukuričných semien prípravkami na ochranu rastlín s obsahom účinnej látky fipronilu vysoké akútne riziko pre včely. Úrad identifikoval najmä vysoké akútne riziko pre včely vyplývajúce z prachu. Okrem toho pri viacerých plodinách nemožno vylúčiť neprijateľné riziká spôsobené akútnymi či chronickými vplyvmi na prežitie a rozvoj včelstiev. Ďalej úrad identifikoval niektoré chýbajúce informácie pre každé z hodnotených použití, najmä pokiaľ ide o dlhodobé riziko pre medonosné včely pri vystavení prachu, pri potenciálnom vystavení rezíduám v peli a nektári, pri potenciálnom vystavení gutačným výlučkom a pri vystavení rezíduám v následných plodinách, burine a pôde.

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 21 ods. 3 prvú alternatívu, článok 49 ods. 2 a článok 78 ods. 2,

keďže:

(1) Účinná látka fipronil bola zaradená do prílohy I k smernici Rady 91/414/EHS z 15. júla 1991 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh ⁽²⁾ smernicou Komisie 2007/52/ES ⁽³⁾.

(7) Vo svetle nových vedeckých a technických poznatkov Komisia usúdila, že existujú náznaky, že niektoré schválené použitia fipronilu už nespĺňajú kritériá schválenia stanovené v článku 4 nariadenia (ES) č. 1107/2009, pokiaľ ide o ich vplyv na včely, a že vysoké riziko pre včely nemožno vylúčiť, ak sa nezavedú ďalšie obmedzenia.

(2) Smernicou Komisie 2010/21/EÚ ⁽⁴⁾ sa zmenila príloha I k smernici 91/414/EHS, pokiaľ ide o osobitné ustanovenia týkajúce sa fipronilu.

(8) Komisia vyzvala oznamovateľa, aby predložil pripomienky.

(3) Účinné látky zaradené do prílohy I k smernici 91/414/EHS sa považujú za schválené podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009 a sú uvedené v zozname v časti A prílohy k vykonávaciemu nariadeniu Komisie (EÚ) č. 540/2011 z 25. mája 2011, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009, pokiaľ ide o zoznam schválených účinných látok ⁽⁵⁾.

(9) Členské štáty a Komisia preskúmali záver úradu v rámci Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat a 16. júla 2013 ho finalizovali v podobe dodatkov k revíznej správe o fipronile.

(4) Na základe nových informácií, ktoré dodalo Taliansko a ktoré sa týkajú rizík pre medonosné včely spôsobených obalovanými kukuričnými semenami ošetrovanými prípravkami na ochranu rastlín s obsahom fipronilu, Komisia rozhodla prehodnotiť schválenie tejto účinnej látky. Komisia v súlade s článkom 21 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1107/2009 požiadala Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (ďalej len „úrad“) o vedeckú a technickú pomoc pri hodnotení týchto nových informácií a revízii hodnotenia rizika fipronilu, pokiaľ ide o jeho vplyv na včely.

(10) Komisia dospela k záveru, že vysoké riziko pre včely nemožno vylúčiť, ak sa nezavedú ďalšie obmedzenia.

(11) Potvrďuje sa, že účinná látka fipronil sa považuje za schválenú podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009. S cieľom minimalizovať vystavenie včiel je však vhodné obmedziť

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EŠ L 230, 19.8.1991, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 214, 17.8.2007, s. 3.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 65, 13.3.2010, s. 27.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 153, 11.6.2011, s. 1.

⁽⁶⁾ Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, Záver z partnerského preskúmania účinnej látky fipronilu z hľadiska hodnotenia rizika pesticídov pre včely. Vestník EFSA (*EFSA Journal*) (2013) 11(5):3158. [51 s] doi:10.2903/j.efsa.2013.3158. K dispozícii online: www.efsa.europa.eu/efsajournal

- používanie prípravkov na ochranu rastlín s obsahom fipronilu a stanoviť osobitné opatrenia na zmiernenie rizika v záujme ochrany včiel. Predovšetkým použitie prípravkov na ochranu rastlín s obsahom fipronilu by sa malo obmedziť na ošetrovanie semien určených na siatie v skleníkoch a na ošetrovanie semien póru, cibule, šalotky a hlúbavej zeleniny určených na siatie na poliach a zožatých pred rozkvitnutím. Plodiny, ktoré sa zberajú pred rozkvitnutím, sa nepovažujú za atraktívne pre včely.
- (12) Pokiaľ ide o aplikácie fipronilu, ktoré sa podľa vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 540/2011 môžu povoliť, je vhodné vyžiadať ďalšie potvrdzujúce informácie.
- (13) Vykonávacie nariadenie (EÚ) č. 540/2011 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (14) Pri používaní v kukurici boli zistené pre včely riziká z ošetrovaného osiva, najmä pri vystavení prostredníctvom prachu. Vzhľadom na riziká spojené s používaním ošetrovaných semien by malo byť zakázané používanie semien ošetrovaných prípravkami na ochranu rastlín s obsahom fipronilu a ich uvádzanie na trh okrem semien na siatie v skleníkoch a ošetrovania semien póru, cibule a šalotky a hlúbavej zeleniny určených na siatie na poliach a zožatých pred rozkvitnutím. Do predloženia chýbajúcich informácií o používaní ošetrovaného osiva slnečnice je vhodné uplatňovať podobné opatrenia ako v prípade kukurice.
- (15) Členským štátom by sa mal poskytnúť čas na odobratie povolení na prípravky na ochranu rastlín s obsahom fipronilu.
- (16) Pokiaľ ide o prípravky na ochranu rastlín s obsahom fipronilu, v prípade ktorých členské štáty v súlade s článkom 46 nariadenia (ES) č. 1107/2009 udeľujú akékoľvek obdobie odkladu, toto obdobie by malo uplynúť najneskôr 28. februára 2014. Zákaz uvádzania ošetrovaných semien na trh by sa preto mal uplatňovať až od 1. marca 2014, aby sa poskytlo prechodné obdobie.
- (17) Do dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia Komisia začne prieskum nových vedeckých informácií, ktoré jej boli doručené, vrátane nových štúdií a informácií o nových formuláciách prípravkov poskytnutých žiadateľmi.
- (18) V článku 36 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1107/2009 sa stanovuje, že členské štáty môžu za určitých okolností prijať ďalšie opatrenia na zníženie rizika alebo obmedzenia uvádzania na trh alebo používania prípravkov na ochranu rastlín s obsahom fipronilu. Pokiaľ ide o uvádzanie na trh alebo používanie semien ošetrovaných prípravkami na ochranu rastlín s obsahom fipronilu, v nariadení (ES) č. 1107/2009 sa stanovuje, že členské štáty môžu prijať núdzové opatrenia podľa článku 71 uvedeného nariadenia.
- (19) Semená ošetrované prípravkami na ochranu rastlín s obsahom fipronilu, ktoré podliehajú obmedzeniam uvedeným v článku 1 tohto nariadenia, sa môžu používať na vykonávanie pokusov alebo testov na účely výskumu alebo vývoja podľa článku 54 nariadenia (ES) č. 1107/2009.
- (20) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmena vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 540/2011

Príloha k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011 sa mení v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Zákaz uvádzania ošetrovaných semien na trh

Semená plodín, ktoré boli ošetrované prípravkami na ochranu rastlín s obsahom fipronilu, sa nesmú používať ani uvádzať na trh s výnimkou semien určených na siatie v skleníkoch a semien póru, cibule, šalotky a hlúbavej zeleniny určených na siatie na poliach a zožatých pred rozkvitnutím.

Článok 3

Prechodné opatrenia

Členské štáty v súlade s nariadením (ES) č. 1107/2009 do 31. decembra 2013 v prípade potreby zmenia alebo odoberú existujúce povolenia týkajúce sa prípravkov na ochranu rastlín s obsahom fipronilu.

Článok 4

Obdobie odkladu

Akékoľvek obdobie odkladu udelené členskými štátmi v súlade s článkom 46 nariadenia (ES) č. 1107/2009 musí byť čo najkratšie a uplynie najneskôr 28. februára 2014.

Článok 5

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť a uplatňuje sa dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 2 sa však uplatňuje od 1. marca 2014.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 14. augusta 2013

Za Komisiu
predseda
José Manuel BARROSO

PRÍLOHA

Zmeny prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011

Stĺpec „Osobitné ustanovenia“ v riadku 157, fipronil, v časti A prílohy k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) č. 540/2011 sa nahrádza takto:

„ČASŤ A

Môžu sa povoliť len použitia ako insekticíd na ošetrovanie semien. Použitia sa môžu povoliť iba pre semená určené na siatie v skleníkoch a semená póru, cibule, šalotky a hlúbavej zeleniny určené na siatie na poliach a zožatých pred rozkvitnutím.

ČASŤ B

Pri uplatňovaní jednotných zásad, na ktoré sa odvoláva článok 29 ods. 6 nariadenia (ES) č. 1107/2009, sa zohľadňujú závery z revíznej správy o fipronile finalizovanej 15. marca 2007 Stálym výborom pre potravinový reťazec a zdravie zvierat, a najmä jej dodatky I a II, a závery dodatku k revíznej správe o fipronile finalizovanej Stálym výborom pre potravinový reťazec a zdravie zvierat 16. júla 2013.

Pri tomto celkovom posúdení členské štáty venujú osobitnú pozornosť:

- a) baleniu predávaných výrobkov, aby sa vyhlo fotodegradácii daných výrobkov;
- b) potenciálnemu znečisteniu podzemnej vody, najmä v dôsledku metabolitov s dlhšou životnosťou ako je životnosť pôvodnej zlúčeniny v prípade aplikácie účinnej látky v regiónoch s citlivou pôdou a/alebo citlivými klimatickými podmienkami;
- c) ochrane vtákov a cicavcov živiacich sa zrnom, vodných organizmov, necieľových článkonožcov a medonosných včiel.

Členské štáty takisto zaistia, že:

- a) obaľovanie osiva sa vykonáva iba v profesionálnych zariadeniach vybavených na ošetrovanie osiva. V týchto zariadeniach sa musia používať najlepšie dostupné techniky, aby sa zabezpečila minimalizácia rozptylu prachu počas aplikácie na osivo, skladovania a prepravy;
- b) na výsadbu sa použije vhodné zariadenie na zabezpečenie vysokého stupňa zapracovania do pôdy, minimalizácie strát a minimalizácie rozptylu prachu;
- c) na označení ošetrovaného osiva sa uvádza, že semená boli ošetrované fipronilom a že sa na ňom uvádzajú opatrenia na zníženie rizika stanovené v povolení;
- d) v prípade potreby sa zavedú monitorovacie programy na overenie skutočného vystavenia včiel účinkom fipronilu v oblastiach, ktoré vo veľkej miere využívajú včely na hľadanie potravy alebo včelári.

V podmienkach používania sa podľa potreby uvádzajú opatrenia na zníženie rizika.

Oznamovateľ predloží potvrdzujúce informácie, pokiaľ ide o:

- a) riziko pre iné opeľovače ako včely;
- b) akútne a dlhodobé riziko pre prežitie a rozvoj včelstiev a riziko pre včelie larvy vyplývajúce z rastlinných a pôdnych metabolitov okrem metabolitov fotolýzy v pôde;
- c) potenciálne vystavenie úletu prachu vznikajúceho počas procesu výsadby a akútne a dlhodobé riziko pre prežitie a rozvoj včelstiev, ako aj riziko pre včelie larvy v prípadoch, keď včely vyhľadávajú potravu na vegetácii vystavenej úletu prachu;
- d) akútne a dlhodobé riziko pre prežitie a rozvoj včelstiev a riziko pre včelie larvy vyplývajúce z vyhľadávania potravy na medovici;
- e) potenciálne vystavenie gutanačným výlučkom a akútne a dlhodobé riziko pre prežitie a rozvoj včelstiev a riziko pre včelie larvy;
- f) potenciálne vystavenie rezíduám v peli a nektári, medovici a gutačným výlučkom v následných plodinách alebo burine vyskytujúcich sa na poliach vrátane pretrvávajúcich pôdnych metabolitov (RPA 200766, MB 46136 a MB 45950).

Oznamovateľ predloží tieto informácie Komisii, členským štátom a úradu do 30. marca 2015.“